

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Допускається до захисту  
Зав. кафедри публічного управління,  
адміністрування  
та міжнародної економіки  
*назва кафедри*

*[підпис]* д.е.н., професор Сокольська Т.В.  
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали  
«*04*» *листопада* 2022 року

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

### ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Виконав Яременко Василь Сергійович

*прізвище, ім'я, по батькові,*

*[підпис]*  
підпис

Керівник д.е.н., проф Паска І.М.

*вчене звання, прізвище, ініціали*

*[підпис]*  
підпис

Рецензент к.е.н., доцент Понедільчук Т.В.

*вчене звання, прізвище, ініціали*

*[підпис]*  
підпис

Я, **Яременко Василь Сергійович**, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

## АНОТАЦІЯ

*Яременко Василь Сергійович. Публічне управління процесами забезпечення якості життя територіальних громад.*

Магістерську кваліфікаційну роботу присвячено: аналізу визначення понять «публічне управління процесами підвищення якості життя», «якість життя територіальних громад», «процеси підвищення якості життя»; узагальненню зарубіжного та вітчизняного досвіду оцінювання якості життя; визначенню принципів, механізмів, методів, умов та чинників публічного управління процесами підвищення якості життя територіальних громад; визначенню структури інтегрованого механізму публічного управління процесами підвищення якості життя територіальних громад як пріоритету сталого розвитку в умовах децентралізації влади в Україні.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що складаються у сфері забезпечення якості життя населення.

Предмет дослідження – публічне управління процесами підвищення якості життя населення територіальних громад.

Методи дослідження. У роботі використана низка загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема: метод систематизації та узагальнення, метод порівняння, структурно-функціональний метод, метод моделювання, метод статистичного аналізу, метод соціологічного опитування.

Інформаційною базою магістерського кваліфікаційного дослідження є Конституція та закони України, укази Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, інформація Державної служби статистики України, а також положення теорії публічного управління та адміністрування, наукові дослідження щодо реалізації державної регіональної політики.

Структура кваліфікаційної роботи магістра та її обсяг. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 95 сторінок. У роботі міститься 7 рисунків, 9 таблиць. Список використаних джерел налічує 70 найменувань.

Ключові слова: публічне управління, якість життя, територіальна громада, трудовий потенціал.

## ANNOTATION

*Yaremenko Vasyl Serhiyovych. Public management of the processes of ensuring the quality of life of territorial communities.*

The master's qualification work is devoted to: analysis of the definition of the concepts "public management of processes of improving the quality of life", "quality of life of territorial communities", "processes of improving the quality of life"; generalization of foreign and domestic experience in assessing the quality of life; determination of principles, mechanisms, methods, conditions and factors of public management of processes of improving the quality of life of territorial communities; determining the structure of the integrated mechanism of public management of the processes of improving the quality of life of territorial communities as a priority of sustainable development in the conditions of decentralization of power in Ukraine.

The object of the research is social relations that are formed in the sphere of ensuring the quality of life of the population.

The subject of the research is public management of processes of improving the quality of life of the population of territorial communities.

Research methods. The work uses a number of general scientific and special methods, in particular: the systematization and generalization method, the comparison method, the structural-functional method, the modeling method, the statistical analysis method, and the sociological survey method.

The information base of the master's qualification research is the Constitution and laws of Ukraine, decrees of the President of Ukraine, resolutions and orders of the Cabinet of Ministers of Ukraine, information of the State Statistics Service of Ukraine, as well as the provisions of the theory of public management and administration, scientific research on the implementation of state regional policy.

The structure of the master's qualification work and its scope. The work consists of an introduction, three chapters, conclusions and a list of used sources. The total volume of work is 95 pages. The work contains 7 figures, 9 tables. The list of used sources includes 70 items.

*Keywords: public administration, quality of life, territorial community, labor potential.*

## ЗМІСТ

ВСТУП .....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД .....	8
1.1. Концептуальні підходи до дослідження якості життя .....	8
1.2. Процеси підвищення якості життя як об'єкт публічного управління.....	19
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА СТАНУ ТА ДИНАМІКИ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД .....	29
2.1. Формування системи показників якості життя населення на рівні територіальної громади м. Дніпро .....	29
2.2. Поліпшення якості життя шляхом покращення якості державних послуг.....	40
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД .....	55
3.1. Умови та принципи публічного управління процесами підвищення якості життя територіальних громад .....	55
3.2. Шляхи удосконалення методів публічного управління підвищенням якості життя територіальних громад .....	69
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ .....	89

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алкоголізм в Україні, статистика і цифри. URL : <https://moivybor.com.ua/uk/article/alkogolizm-v-ukrayini-statystyka-i-cyfy>
2. Бобровська О.Ю., Жадан О.В. Теоретико-методичний підхід до створення системи соціальної безпеки міст. Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. О. : 2015. № 3 (63). С. 14 – 20.
3. Вимірювання якості життя в Україні: Аналітична доповідь. Лібанова Е.М., Гладун О.М., Лісогор Л.С. та ін. К. 2013. URL: [https://www.idss.org.ua/monografii/UNDP\\_QoL\\_2013\\_ukr.pdf](https://www.idss.org.ua/monografii/UNDP_QoL_2013_ukr.pdf)
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Державні соціальні стандарти та гарантії 2021 рік. URL: <http://gutszn.kr-admin.gov.ua/2020/20201228/standart.pdf>
6. Диференціація життєвого рівня населення Дніпропетровської області. Головне управління Державної служби статистики у Дніпропетровській області. <http://dneprstat.gov.ua/statinfo/vrd/2020/vrd5.pdf>
7. Економічний потенціал. URL: <https://adm.dp.gov.ua/pro-oblast/dnipropetrovshina/ekonomichnij-potencial>
8. Звіт про виконання у I півріччі 2021 року Програми економічного і соціального розвитку міста на 2021 рік. URL: [https://dniprorada.gov.ua/upload/editor/zvit\\_pro\\_vikonannya\\_programi\\_ekonomichnogo\\_i\\_socialnogo\\_rozvitku\\_mista\\_za\\_i\\_pivrichchya\\_2021\\_roku.doc](https://dniprorada.gov.ua/upload/editor/zvit_pro_vikonannya_programi_ekonomichnogo_i_socialnogo_rozvitku_mista_za_i_pivrichchya_2021_roku.doc)
9. Кількість підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства у 2020 році. URL: [http://dneprstat.gov.ua/statinfo/rpid/2020/rpid\\_2.pdf](http://dneprstat.gov.ua/statinfo/rpid/2020/rpid_2.pdf)
10. Липовська Н.А., Атаманчук П.П. Професійна підготовка державних службовців як умова реалізації професійного проекту. Державне управління

та місцеве самоврядування. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2020. Вип. 4 (47). С. 93 – 104. URL: <https://doi.org/10.33287/102073>

11. Муніципальний менеджмент : навч. посіб. / Ю. П. Шаров, І. А. Чикаренко, О. Ю. Бобровська [та ін.] ; за наук. та заг. ред. Ю. П. Шарова. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2009. 404 с.

12. Паспорт Дніпропетровської області. <https://adm.dp.gov.ua/pro-oblast/dnipropetrovshina/pasport-oblasti>

13. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 берез. 2000 р. № 1602-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>.

14. Про державні цільові програми : Закон України від 18 берез. 2004 р. № 1621-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15#Text>.

15. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05 лют. 2015 р. № 157-VIII. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.

16. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01 лип. 2010 р. № 2411-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/241117#Text>.

17. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05 лют. 2015 р. № 156-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15619#Text>.

18. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : постанова Кабінету Міністрів України від 06 серп. 2014 р. № 385. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>.

19. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад : постанова Кабінету Міністрів України від 08 квіт. 2015 р. № 214. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-%D0%BF>.

20. Про затвердження плану заходів з реалізації нового етапу реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на 2019-2021 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 січ. 2019

р. № 77-р. URL : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennyaplanu-zahodiv-z-realizaciyi-novogo-etapu-reformuvannya-miscevogo-samovryaduvannya-ta-teritorialnoyi-organizaciyi-vladi-v-ukrayini-na-20192021-roki>.

21. Про інформацію : Закон України від 02 жовт. 1992 р. № 2657-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.

22. Про Концепцію науково-технологічного та інноваційного розвитку України : постанова Верховної Ради України від 13 лип. 1999 р. № 916-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/916-14#Text>.

23. Про місцеве самоврядування : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280 : із змінами. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.

24. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09 квіт. 1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>.

25. Про обласний конкурс проектів і програм розвитку місцевого самоврядування : розпорядження голови Дніпропетровської обласної ради від 07 лют. 2017 р. № 25-р. URL : <https://oblrada.dp.gov.ua/documents/rozpgeneral>.

26. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11 липня

27. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11 липня 2001 року № 2625-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14#Text>

28. Про службу в органах місцевого самоврядування : проект Закону України. URL : <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2>.

29. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17 черв. 2014 р. № 1508-VII. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua>.

30. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України від 8 верес. 2005 р. № 2850-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15#Text>.

31. Про Стратегію сталого розвитку «Україна-2020» : указ Президента України від 12 січ. 2015 р. № 5. Урядовий кур'єр. 2015. № 6.

32. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 квіт. 2014 р. № 333-р. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/333-2014>.
33. ПРООН в Україні : офіційний сайт. URL : <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/ourwork/overview.html>
34. Публічне управління інвестиціями в умовах ринкових трансформацій : навч. посіб.; О. Ю. Бобровська, Т. О. Савостенко, А. Б. Кондрашихін. 2-ге вид., допов. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 253 с.
35. Романюк І. Якість життя як соціально-економічна категорія та об'єкт статистичного дослідження. Економіка. 4 (157). 2014. URL: [http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2015/11/157\\_91-98.pdf](http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2015/11/157_91-98.pdf)
36. Савостенко Т. О., Братута О. Г., Польська І. Е. Планування розвитку територій : навч. посіб. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2006. 78 с.
37. Самопочуття мешканців України у квітні 2021 року. URL: <https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1046&page=1&t=8>
38. Сітнікова Н.П. Підходи до визначення якості життя для використання у процесі стратегічного планування соціально-економічного розвитку. Агросвіт. № 17. 2012. URL: [http://www.agrosvit.info/pdf/17\\_2012/12.pdf](http://www.agrosvit.info/pdf/17_2012/12.pdf)
39. Соціально-економічне становище м. Дніпра за 2019 рік. URL: [http://dneprstat.gov.ua/public/2019/public\\_m12.htm](http://dneprstat.gov.ua/public/2019/public_m12.htm)
40. Стан і нові можливості соціально-економічного розвитку Дніпропетровської області : монографія / Колектив авторів ; за заг. ред. О. Ю. Бобровської. Дніпро : ДРІДУ НАДУ. 2019. 276 с. URL: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/monografii/monografiya\\_EREP\\_2019.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/monografii/monografiya_EREP_2019.pdf)



41. Стратегія розвитку Дніпропетровської області до 2027 року. URL: [https://adm.dp.gov.ua/pro-oblast/rozvitok-regionu/strategiya-rozvitku /projekt-strategiyi-rozvitku-dnipropetrovskoyi-oblasti-na-period-do-2027-roku](https://adm.dp.gov.ua/pro-oblast/rozvitok-regionu/strategiya-rozvitku/proekt-strategiyi-rozvitku-dnipropetrovskoyi-oblasti-na-period-do-2027-roku)
42. Субсидій «на шару» вже не буде: вимоги для отримання виплат посилюють. Укрінформ. 19 квітня 2021 р. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3230752-subsidij-na-saru-vze-ne-budevimogi-dla-otrimanna-viplat-posiluut.html>
43. Темп зростання/зниження номінальної та індекс реальної заробітної плати. URL: <http://dneprstat.gov.ua/statinfo/dn/2020/dn1.pdf>
44. Управління фінансовими ресурсами та бюджетом територіальних громад : практичний посібник; О. Ю. Бобровська, Т. А. Крушельницька, О. Ю. Матвеєва, М. М. Трещов, Л. Г. Шевченко; за заг. ред. Серьогіна С. М. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 119 с.
45. McCall S. Quality of Life. Social Indicators Research. Vol. 2. № 2. 1975. p. 229 - 236.
46. 2001 року № 2625-III. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14#Text>
47. Boeri T. (2002). Let Social Policy Models Compete and Europe Will Win. Paper presented at a Conference hosted by the Kennedy School of Government, Harvard University. 11-12 April
48. Bradford, R., Rutherford, D.L., John, A. (2002). Quality of life in young people: ratings and factor structure of the Quality of Life Profile – Adolescent. Journal of Adolescence, Vol. 25, No. 3, pp. 261-274
49. Bunea C. (2007). Sustainable Human Development Management and its Determining Indicators. Management & Marketing. №. 2. pp. 83-90
50. Campbell A. The Sense of Welbeing in America: Recent Patterns and Trends. New York: McGraw-Hill, 1981. 264 p.

51. Child J. Organizational Structure, Environment and Performance The Role of Strategic Choice, *Sociology*. vol. 6 (1972). pp. 2-21.
52. Costanza, R. et al. (2008). An Integrative Approach to Quality of Life Measurement, Research, and Policy. S.A.P.I.E.N.S., available at: <http://sapiens.revues.org/169>.
53. Elbing A.O. On the Applicability of Environmental Models. in J.W. McGuire. ed. *Contemporary Management*. N.Y. Prentice-Hall. 1974. p. 283.
54. Eppler E. Die Qualität des Lebens; in: «Qualität des Lebens. Beiträge zur vierten internationalen Arbeitstagung der Industrie-gewerkschaft - Metal». Frankfurt am Main, 1972, S. 86.
55. Feldmann, B. (2008). The Urban Audit – measuring the quality of life in European cities, EUROSTAT, *Statistics in focus*, 82/2008
56. Gina Dimian. Public services – key factor to quality of life. *Management & Marketing Challenges for the Knowledge Society* (2012) Vol. 7, No. 1, pp. 151-164. URL: <https://www.researchgate.net/publication/227430503>
57. International Living (2010). Quality of Life Index, available at: <http://internationalliving.com/2010/02/quality-of-life-2010>
58. Khozhylo, I. et al. Local self-government in the focus of the medical reform in Ukraine: analysis of powers. URL: *Theoretical and Empirical Researches in Urban Management//TERUM*. Vol.15, Issue 2, May, 2020. URL: <http://um.ase.ro/no152/2.pdf>
59. Maslow A. *Motivation and Personality*. NY, 1954. URL : <https://www.eyco.org/nuovo/wp-content/uploads/2016/09/Motivation-and-Personality-A.H.Maslow.pdf>
60. Mercer Survey (2011). Quality of living Index, available at: <http://www.mercer.com/press-releases/quality-of-living-report-2011>

61. Mollenkopf H. and Walker A. (ed.) (2007). Quality of Life in Old Age. International and Multi- Disciplinary Perspectives. Social Indicators Research Series. Vol. 31.
62. Nation Ranking (2011). Quality of Life Index, available at: <http://nationranking.wordpress.com/2011/03/06/2011qli>
63. Netuveli G. and Blane D. (2008), Quality of life in older ages, Oxford Journals, British Medical Bulletin, Vol. 85, pp. 113-126
64. Organisation for Economic Co-operation and Development (2011). Better Life Index. available at: <http://oecdbetterlifeindex.org>
65. Phillips D. (2006). Quality of Life: Concept, Policy and Practice, Routledge, London and New York. Commission of the European Communities – COM (2004). White Paper on services of general interest, Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Brussels, 12.5.2004
66. Rose R., Newton K. (2010). Second European Quality of Life Survey: Evaluating the quality of society and public services. European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions
67. Rovelli R. and Bruno R. (2008), “Labor Market Policies, Institutions and Employment Rates in the EU-27”, IZA Discussion Paper, No. 3502
68. United Nations (2004). Role of human resources in revitalizing public administration, Economic and Social Council 16/2004/3
69. V. Babenko, M. Latynin, L. Lomovskykh, O. Nakisko S. Rudenko, O. Girzheva. Procedure of Identifying of the Parameters of the Model of Management of Technological Innovations in Economic Systems / 2019 IEEE International Scientific-Practical Conference Problems of Infocommunications, Science and Technology (PIC S&T), October 8-11, 2019. URL:

[https://conferences.ieee.org/conferences\\_events/conferences/conferencedetails/474](https://conferences.ieee.org/conferences_events/conferences/conferencedetails/474)

96

70. Walker, A., Lowenstein, A. (2009), "European perspectives on quality of life in old age", *European Journal of Ageing*, Vol. 6, pp. 61-66